

How Did Everything Get Here?

Steve Flatt

Bawo ni Ohun gbogbo Ɛe Wa Nibi?

ƐiƐeda tabi Bang nla kan?

Bawo ni ohun gbogbo bere? Nibo ni ohun gbogbo ti wa? Awon ohun akoko ti eniyan di mimo ni awon nkan ti o wa ni ayika re, agbaye ita. Nigbati omo ba wa sinu aye yii, o mo die sii nipa awon eniyan ati awon nkan ju ti o mo nipa ara re. O je die sii ti imo ti awon ita ju ti inu lo. Bi akoko ti ri lo, won bere si i mo pe awon ibeere wa nipa ibi ti gbogbo nkan wonyi ti wa. Omo kekere kan le bere lati beere awon ibeere nipa ipilese ati pe awon ibeere yen rorun ni akoko. Omode le so pe, Nibo ni awon irawo orun ti wa? Ibeere ti o rorun nigbagbogbo gba idahun ti o rorun. Ti obi ba je onigbagbo ninu Olurun, Onigbagbo, idahun le je, "Olurun fi won sibese." Ti obi ba je alaigbagbo, alaigbagbo, idahun le je, "ni igba pipe seyin bugbamu nla kan wa ati awon nkan kan ti de ni aaye."

Bi won se ri dagba, awon ibeere naa a tubo gbodo si i, ki ise "bi awon irawo se de ibe" tabi "Bawo ni osupa se de ibe". Bawo ni a se se alaye awon irawo ti o wa ni awon aimoye awon odun ti ina? Bawo ni a se se alaye idiju ti ara eniyan, ololo eniyan, kidinrin, tabi oju? Bawo ni a se se alaye gbogbo awon ofin ati awon ohun-ini ti fisiksi ti o mu gbogbo nkan wonyi papo? Nibo ni gbogbo eyi ti wa? Awon ibeere fafa die sii nbeere awon idahun fafa ati oye die sii. A fe awon idahun ti a se agbekale ololo ti yoo koju ibeere ati iwadii. O tun to pe ki a beere nipa ipilese, ki a beere idahun ti o peye pelu gbogbo data ti a mo ati oye ni oju ti ibeere nipase wa ati nipase awon alariwisi. O je egan si oye wa lati gba idahun ti kii se otito tabi ti a se agbekale ti ko dara.

A bere lati rii pe orisun ti ohun gbogbo ti o je, je orisun ti o ni agbara, orisun ti o ni agbara ati ololo ati orisun ti o ni iwa ati isesi. Nipa itumo orisun naa ni oruko Olurun. Eyi ni ohun ti Podo so ninu Romu 1:20 pe: "Nitori lati igba iseda aye, awon iwa Olurun ti a ko le ri, agbara ayeraye re ati iwa orun re ni a ti ri kedere, ti a ri fi oye ye won lati inu ohun ti a da, ki awon eniyan ma ba ni awawi." Podo so otito. Bi o ko ba le wo ayika re ki o si ri ohun ti a ti se ki o si mo pe olololo eri ti o wa nibi fun Olurun ti o ju eda eniyan lo, alagbara gbogbo, olololo gbogbo, ti o je oniwarere, ki ni o le fi eri re han fun o?

Nibo ni ohun gbogbo ti wa? Ohun gbogbo ti wa lati odo Olurun Olodumare ti orun ati aye, eniti o fe wa ti o si da wa ati ohun gbogbo ti a ri.

Ofin Adayeba tabi Agbara Agbo?

Nígbà tí wọn bí í ní ìbèèrè nípa ìpilẹ̀ṣẹ̀, ìjìnlẹ̀ òyè Kristẹ̀ni ni pé ayé yìí ní látí ní ìbèrẹ̀ tó ju ti èdá lọ. Ìpilẹ̀ṣẹ̀ Bíbélì gan-an, Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún sọ pé: “Ní ìbèrẹ̀pẹ̀pẹ̀, Ọ̀lórún dá ọ̀run sàti ilẹ̀ ayé.” (Jénésìsì 1) Ohun kan náà ni a fidí rẹ̀ múlẹ̀ léaléra nínú Ìwé Mímọ̀: “Ó fi ìmólẹ̀ di ara rẹ̀ gégé bí èwù, ó ta ọ̀run bí àgọ̀, ó sì fi ìti àwọn yàrá òkè Rẹ̀ sórí omi wọn. Ó fi ikùukùu ẹ̀ kẹ̀kẹ̀ ogun rẹ̀, Ó sì ní gun ìyẹ̀ apá afẹ́fẹ́. Ó fi èfúfù ẹ̀ ìránṣẹ̀ rẹ̀, ọ̀wọ̀ iná ni ìránṣẹ̀ Rẹ̀. Ó fi ayé lélé sórí ìpilẹ̀ rẹ̀.” (Sààmù 104) Ta ló dá ohun gbogbo tí ó wà?

Pẹ̀lupẹ̀lu, Kolosse 1: 16, sọ pe "Nitori nipasẹ̀ rẹ̀ ni a ti da ohun gbogbo, awọn ohun ti n bẹ̀ ni ọ̀run ati lori ilẹ̀, ti a ri ati ti a ko ri, boya awọn itẹ̀ tabi awọn agbara tabi awọn alakoso tabi awọn alaṣẹ̀, ohun gbogbo ni a da nipasẹ̀ Rẹ̀ ati fun Rẹ̀. O wa niwaju ohun gbogbo ati ninu Rẹ̀, ohun gbogbo ni o ni iṣọkan." Ìyẹn ni ìdáhùn fún Kristẹ̀ni. Bawo ni ohun gbogbo ẹ̀ de ibi? Agbara eleri kan wa.

Ṣugbọn fun awọn ti yoo di ero pe ohun gbogbo wa nipasẹ̀ awọn agbara adayeba, wọn wa ara wọn ni ipo ti ko mọ̀ aabo.

Awọn nkan ipilẹ̀ meji wa ni agbaye yii. Nkan wa ati agbara wa. Iṣoro naa ni pe ko si ọ̀rọ̀ tabi agbara ninu ati ti ara wọn eyikeyi agbara ẹ̀da. Ọ̀rọ̀ ko ẹ̀da ọ̀rọ̀ miiran. Igi kan kii ẹ̀da igi miiran. Nkan ati agbara ti wa ni lilo nigbagbogbo. Igba melo ni o ti gbọ̀ ti awọn onimo ijinlẹ̀ sayensi sọ fun wa pe Agbaye ti wa ti n lọ silẹ̀? A sọ fún wa pé oòrùn wa, tó jẹ̀ ìràwọ̀ kan nínú ìṣùpọ̀ ìràwọ̀ Milky Way, jẹ̀ ǹnkan bí ọ̀jọ̀ orí. Ká sọ pé bílìonù kan ọ̀dún sẹ́yìn bá yí, oòrùn wa yóò máa lo gbogbo agbára rẹ̀. O n yi lọ silẹ̀. Bí àgbáálá ayé wa bá jẹ̀ ọ̀pọ̀ ǹnkan àti agbára, ibo ló ti wá? Nipa ofin adayeba, wọn ko ẹ̀da ara wọn. Ibo ni wọn ti wá? Nipa ofin adayeba, wọn nlo si isalẹ̀ ati pe wọn yoo lo soke. Tani o ẹ̀da ile-ipamọ̀ agbara nla ni aye akọkọ̀? Imọ-jinlẹ̀ adayeba ko mọ̀ idahun.

Ilana ijinlẹ̀ sayensi ti o wa lẹ̀wọ̀lẹ̀wọ̀ gba pe imọlẹ̀, nigbakugba ti o ẹ̀da, wa lati awọn ohun ti kii ẹ̀ laaye. Ìyẹn jẹ̀ arosinu ti o nifẹ̀, ẹ̀ kii ẹ̀ beẹ̀? Ninu iwe ti a tẹ̀jade kii ẹ̀ tipẹ̀tipẹ̀ ti a pe ni “Awọn ọ̀ran ati Evolution”, o sọ pe ohun kan gan-an, “Ironu pe gbogbo igbesi aye wa lati awọn nkan ti kii ẹ̀ igbesi aye gbọ̀dọ̀ jẹ̀ nipasẹ̀ onimọ-jinlẹ̀ ode oni ti o ba gbogbo pe ibeere naa, ‘Kini igbesi aye?’ jẹ̀ ninu awọn imọ-jinlẹ̀ adayeba.” Koko naa ni awọn ti o daba pe ko si idi elere kan gbọ̀dọ̀ daba pe igbesi aye wa lati nkan ti ko laaye. Ṣugbọn, ti o fo ni oju ti igbalode Imọ. Njẹ̀ o ti gbọ̀ nipa imọ-ọ̀rọ̀ ti iran lairoteṣẹ̀, imọran ti o gbajumo ni ọ̀rundun 19th pe nitooto ni igbesi-aye ti wa lati inu ohun ti kii ẹ̀ alaaye? Awọn igba atijọ̀ ti gbogbo pe awọn kokoro wa lati inu irun ẹ̀ṣin ti a fibọ̀ sinu omi. Ah, ṣugbọn pẹ̀lú wá a woye ọ̀mowé nipa awọn orukọ̀ ti Louis Pasteur. O le ti gbọ̀ ti rẹ̀, o je rí lá ni wara. Pasteur nipasẹ̀ awọn idanwo pupọ̀ ẹ̀ idaniloju ipari pe igbesi aye ko le wa lati awọn nkan ti kii ẹ̀ alaaye. Ẹ̀ o rii aaye naa? Njẹ̀ o rí i pé àwọn tó ní sọ pé ayé yìí àti àgbáálá ayé yìí ti wà nígbà kan rí?

Imo ni lati ko arare silẹ lati di wiwo ti kii se ẹda. Bi a se n wo ibeere yii, "Nibo ni ohun gbogbo ti wa?" Nigbati o ba dinku si yiyan, boya agbara ẹda eleri kan wa, tabi ofin adayeba kan wa. Nibe ni gan ko si wun lati see se. Agbara ti o ju ti ẹda gbodo wa.

Se o wa nibi nipase apere tabi o wa nibi lairotele?

Ronu nipa otitọ naa pe aye wa kun fun araadota okẹ awon ohun alayẹ, eyikeyi ninu eyi ti o diju ti o si gbodo ju ohun ti eniyan se lo. Ni awon orọ miiran, oye oye nla gbodo ti ni nkan se pelu agbara eleri yen ti o fi ohun gbogbo si ibi. Ara wa ni itumo orọ gangan ti awon ogoogorun milionu awon seeli. Neje o mo pe seeli kekere kọkan ni o ni itanna eto ti o ni eka sii ju awon telifoonu eto ti a ilu ti 30,000 eniyan? Se iyen ko se iyalenu bi? Ibeere naa ni, "Se eyikeyi nkan ti eniyan se ti a yoo se isiro fun yatọ si apere ati iselopo ti oye?" Fojuinu eto telifoonu ni ilu ti o ni iwon Ilu New York. Ronu nipa gbogbo awon yipada, gbogbo awon intricate onirin, awon satelaiti oke-ona asopo. Ronu nipa gbogbo ohun ti o lo sinu iyen. Fojuinu pe enikan n so fun o pe ko si enikan ti o se apere yen. Ko si enikan ti o ya aworan eyikeyi, ko si awon ero eyikeyi, ko si si enikan ti o se gbogbo oju isele yen, sugbon o kan sele ni irorun. Asiwere ti o tobi julọ ni agbaye ko ni gbagbo iyen. Ogbon ipile so pe ti a ba rii nkan ti o nipon, a gba apere ati oye. Niwon bi o ti je egan lati ronun pe eyikeyi ero ti eniyan se ni a se laisi apere ati iselopo, melomelo ni o je egan lati ro pe ko si apere ninu awon nkan ti kii se eniyan, eyikeyi ninu eyiti o ni idiju die sii? Qpolo eniyan, ara eniyan, kidinrin - eto sese ti o tobi julọ ni agbaye. Onimo-jinle kan seto siwaju ninu iwe iroyin aipe kan pe aye ti molekule amuaradagba kan sibu papo ni aaye laileto - anfani iyen je 1 x 2.02 x 10 dide si agbara 239th. Se o je lairotele tabi se apere? Onigbagbo gba awon orọ bi Orin Dafidi 19: 1 nigbati Dafidi kowe pe, "Awon orun n kede ogo Olorun ati ofurufu kede ise owọ Re." Nibe wa nitooto a oniru ati awon ti o wa nkanigbega.

Eleri tabi Adayeba?

O je eleri. Apere tabi ijamba? O ni lati je apere. Sigba etewe dogbon jijo Medato enẹ ton dali? Mo ni ri awon eeyan pupo si i ninu aye wa ti won mura tan lati tewo gba otitọ naa pe Eledaa kan ni lati wa, sugbon pupo si i tun ni lero pe Eledaa je agbara agbaala aye kan, agbara rila kan ni agbaala aye, ki i se Olorun kan. Fun iyen a nilo lati wo oju-orun wa. Nigba miiran a ri awon imukuro si re, sugbon awon ẹda eniyan ti o wa ni agbaye yii ni oye ti iwa. Neje ko yani lenu pe bi o se ni gbodo si awon olaju ti won gbe aye yi lati opo orundun wa pe irepo ara ototo ti ohun ti a ni pe ni rere ati ohun ti a pe ni bubu wa. Ti o ba pada si awon ara Egipti tabi awon American India tabi si awon Inca tabi awon ara Babiloni, civilizations ti o ni ko si olubasoro pelu kọkan miiran, ati nipa ati ki o tobi ofin won koodu ti ifiyesi iru. O je arufin nigbagbogbo lati pa eniyan, o je arufin nigbagbogbo lati jale, ati pe o je arufin nigbagbogbo lati puro. Awon ilana ibalopo wa ni okokan awon olaju wonyen. O da bi eni pe oye abimọ kan wa ninu okan awon eeyan yen. Iru ni gbogbo agbaye. Kini

idi ti a fi pe eniyan bi Hitler tabi Saddam Hussein ni ibi ni gbogbo agbaye? Kí ni ìwà ibi yóò tùmò sí tí a kò bá dá wa láti òdò Èlédàá wa? Ibi yoo kan jẹ ayanfẹ mi ni idakeji si tire, ati pe awọn ayanfẹ wa yoo pọ bi awọn eniyan ti wa ni oju ilẹ yii, şugbõn iye kii şe oran naa.

A fun wa ni oye ti iwa. Oye iwa ko wa lati orisun ti kii şe iwa. Ti a ba ti wa lati apata, erupe, ati oro, nibo ni a ti ri eri-õkan tabi iwa-rere?

A bere lati rii pe orisun ti ohun gbogbo ti o je, orisun ti o ni agbara, orisun ti o ni agbara ati õgbõn ti o ga julõ, ati orisun ti o ni iwa ati ilana, ati ni itumõ, orisun ye ni a pe ni Olorun. Èyí ni ohun tí Põpõlù sọ nínú Róòmù 1:20 pé: “Nítorí láti ìgbà ìşedá ayé, àwõn ìwà Olorun tí a kò lè rí, agbára ayérayé rẹ àti ìwà õrun rẹ ni a ti rí kedere, tí a ní fi òye yé wõn láti inú ohun tí a dá, kí àwõn èniyàn má bàà ní àwáwí.” Põpõlù sọ òtító. Bí o kò bá lè wo àyíká rẹ kí o sì rí ohun tí a ti şe kí o sì mọ bí èrì tí ó pò repete ti wà níbè fún Olorun alágbára-ìşedá, alágbára gbogbo, õlõgbõn gbogbo, oníwàrere, kí ni ó lè fi èrì rẹ hàn fún õ?

Nibo ni ohun gbogbo ti wa? Lati odo Olorun Olodumare orun oun aye, eniti o fe wa ti o si da wa ati ohun gbogbo ti a ri.

Kayeefi Grace Eke # 1001 Steve Flatt

Awõn ibeere

1. Nje agbara ayeraye ati eda atõrunwa le ni oye kedere nipase ohun ti Olorun ti se?
Benei ____ Beke ____
2. Bawo ni a se şeda awõn nkan?
  - a. ____ Aimõ
  - b. ____ Agba nla kan
  - c. ____ ti a şeda nipase ati agbara ayeraye
  - d. ____ Ko si lara ti oke
3. Ewo nínú awõn nkan mejì tó wà ní àgbáálá ayé ni a dá?
  - a. ____ Nkan
  - b. ____ Agbara
  - c. ____ beni
4. Işeda je nipa ijamba.
Otitõ ____ Iro ____
5. Niwõn igba ti iwalaaye ti o dara julõ wa ninu aye eranko, lehinna ko si iwa-iwa-ara ti o wa ninu eda eniyan bi?
Otitõ ____ Iro ____

